

JE TO V BIBLI

JE TO V BIBLI

BOŽÍ SLUŽEBNÍK

Příručka pro účastníka / Lekce 1

Úvod

Komentář

V průběhu studia knih Jozue, Soudců, Rút, 1. a 2. Samuelovy budeme inspirováni mnohými lidmi, které Bůh vybral, aby mu sloužili. Naše studium zahrnuje dobu Jozue (13. století před Kristem) až po Davida (který kraloval od r. 1010 do 970 před Kristem). Jozuovo vůdcovství následuje po období proroka Mojžíše, který vyvedl Hebreje z Egypta (Exodus) k hranicím Kanaánu (zaslíbené země), kterou Bůh zaslíbil Abrahamovi a jeho potomkům (1 M 12,4-7). V čase Jákoba (Abrahamova vnuka), blízký východ byl sužován hladomorem; Jákob a jeho rodina emigrovali do Egypta, aby hladomor přežili. Egypt, rovněž postižen hladomorem, však díky moudrému správcovství Jákobova syna Josefa, který byl díky Prozřetelnosti prodán do otroctví v Egyptě svými bratry, a v onen čas byl ve vysokém postavení vládcem, byl na tom lépe než okolní země (Genesis 45,5-10). Židé žili v Egyptě 430 let (2 M 12,40-41) dokud faraon, neuvědomující si dřívějšího Josefova přínosu pro Egypt, je nezotročil (2 M 1-2). Bůh nato vybral Mojžíše, aby Židy z tohoto otroctví vysvobodil (2 M 31-10; 4,1-17). Oni putovali do Kanaánu, naráželi na problémy, avšak Bůh jim pomáhal. Jozue, který byl Mojžíšovým asistentem od svého mládí (4 M 11,28), byl ustanoven vést Boží lid po Mojžíšově smrti. Budeme sledovat dějiny Izraelců od vstupu do zaslíbené země a poznávat mnohé Boží služebníky, jak žili svůj život před Bohem.

Tři starozákonní knihy 2 Mojžíšova, 4 Mojžíšova a 5 Mojžíšova — nás seznamují s Jozuovým ranním životem. V biblických dobách bylo jméno často významné. Jozue byl známý jako Hošea, „Jahve je Pomocník“ (4 M 13,16), ale Mojžíš ho přejmenoval na Jozue, co znamená „Jahve zachraňuje“, když Jozue se k němu připojil v procesu vysvobozování. Jozuovi rodiče museli bedlivě poslouchat ustanovení Božího zákona, když jej vychovávali (5 M 6,6-13; 11,18-21), starali se, aby měl Boží smyšlení a naléhali na něj, aby měl respekt k Bohem vybraným vůdcům. Jejich syn prokázal velkou zralost a byla mu svěřena stejná zodpovědnost jako Mojžíši v dřívějším čase.

Přemýšlejte o tom: Jozuovi rodiče vychovali svého syna k lásce a poslušnosti k Bohu. Jelikož rodiče jsou dětem nejlepšími učiteli, dnešní křesťané by měli hrát hlavní úlohu v intelektuálním, společenském a duchovním rozvoji. Je zřejmé, že pokles morálky v dnešní době nás tím více vede učit naše děti pravdám Božího slova (2 Timoteovi 3,16-17). Bible je důležitým průvodcem ve výchově dětí dnes tak, jak byla dříve hebrejským rodinám.

~~~~~

Jednou z prvních Jozuových úloh jako velitele židovské armády bylo válčit s Amálekem (2 M 17,9-16). Mojžíš se během jeho zápasu za něj přimlouval; Bůh mu pomohl a Jozuův boj byl úspěšný. Mojžíšova modlitba a Boží odpověď ukázaly Jozuovi, že to není jen jeho dovednost a velení vojvodce, které působí vítězství ve válce, ale že Bůh je velmi často s těmi, kdo počítají s ním. To jistě pomohlo upevnit Jozuovu víru v Boží moc a ochranu, a bojovat při vedení další generace do zaslíbené země. O něco později Mojžíš dovolil Jozuovi doprovázet ho na horu Sinaj, kde se zjevila Boží sláva po dobu šesti dnů. (2 M 24,12-18). Prožít sám čas se svým oblíbeným učitelem, a pak čekat čtyřicet dnů, kdy Mojžíš dlel v Boží blízkosti, bylo jistě dobrým duchovním cvičením pro Jozue. Když se Mojžíš a Jozue vraceli s Božími příkázáními napsanými na kamenných deskách, Jozue slyšel „válečnou vřavu v táboře“ (2 M 32,15-17). Během dlouhé Mojžíšovy nepřítomnosti Áron, Mojžíšův bratr, podnítil netrpělivé lidi k orgiím, jejichž důsledkem byl Mojžíšův hněv a rozbití kamenných desek.

Čekání může být buď trápením, jsme-li plni pochybností a sebelítosti, anebo může být duchovním posílením, když je konáno s postojem očekávání na Hospodina (Iz 30,18). Vidíme zde kontrast mezi čekáním Jozue a čekáním Árona. Áron byl netrpělivý, ale Jozue se projevil jako věrný a důvěryhodný. Byl mužem pokory a integrity: nechválil se jedinečnou zkušeností s Mojžíšem na hoře Sinaj. Bible mnohokrát zaznamenává, kdy Boží služebníci chybují, a neříká, že Jozue měl událost využít k pokoření jiných ani uplatnit svůj vliv. Na tom můžeme vidět, proč Bůh vybral jako Mojžíšova nástupce Jozue (4 M 27,18-21).

Když Izraelci přišli do Kadesbarne severně od hory Sinaj, Mojžíš je vyzval k obsazení Boží země, kterou jim zaslíbil, ale oni se báli. Raději než důvěřovat v Boží věrnost, chtěli vidět sebe v akci. Bůh prokázal sebe sama jako absolutně důvěryhodného během jejich putování a oni se ještě báli. Mojžíš řekl: „Hleď, Hospodin, tvůj Bůh, předal tu zemi tobě. Vytáhni a obsaď ji, jak ti poručil Hospodin, Bůh tvých otců. Neboj se a neděs.“ Ale vy všichni jste ke mně přistoupili s návrhem: „Pošleme před sebou muže, aby nám obhlédli zemi a podali nám zprávu o cestě, kterou máme táhnout, i o městech, do nichž máme vstoupit.““ (5M 1,21-22). Dvanáct mužů, po jednom z každého pokolení Izraele bylo poslaných prozkoumat zaslíbenou zemi. Po čtyřiceti dnech se vrátili do Kadesbarne s ovocem této země. Deset špehů mluvilo o mocných obyvatelích a opevněných městech. (4 M 13,25-29). A naopak Jozue a Káleb se snažili přesvědčit Izraelce, aby důvěřovali Bohu a poslechli Jeho příkázání zdědit zemi (4M 14,5-10). To je stálo téměř život. Lidé reagovali se strachem na nepovzbudivou zprávu a byli připraveni kamenovat tyto dva, kteří je žádali, aby důvěřovali Bohu. Tato zkušenost – čelit několika nesouhlasným postojům kvůli důvěře v Boha - musela být tvrdá pro Jozue, ale pomohla mu vyrůst v muže, který by přivedl mladou generaci do země Kanaán dle Hospodinovy směrnice (4 M 14,28-35). Uvidíme také příklady Jozuovy lidské nedokonalosti. Například, během jeho vyučování jakožto Mojžíšova asistenta (když mu pomáhal rozsuzovat téměř dvěma milionům Izraelců, někteří starší začali prorokovat pod vlivem Ducha Božího (4 M 11,24-29). Jozue měl starost o Mojžíšovo postavení jakožto proroka, Jozue žádal Mojžíše, aby dal příkaz zastavit prorokování starších, kteří napodobovali Mojžíše. Mojžíš odpověděl: “Ty kvůli mně žárlíš? Kéž by všechen Hospodinův lid byli proroci! Kéž by jim Hospodin dal svého ducha (11,29). Mojžíš byl velkorysý v rozpoznávání potenciálu jiných a božského povolání A náš Bůh je tak milující a trpělivý! Místo, aby vyčinił Jozuovi, Bůh mu nabídl příležitost nebýt výlučným v používání duchovních darů od Hospodina. Bůh znal Jozuovu dychtivost učit se a jeho touhu vyučovat, aby lidé rostli. Tyto kvality předurčovaly Jozue být dobrým učedníkem a případnou možností být velkým vůdcem.

Osobní shrnutí: Téma “Boží služebník” není omezeno jen na biblické postavy, které odpověděly Hospodinu na Jeho povolání ke službě. My jsme rovněž povolání být Jeho služebníky. Jeho posláním pro ty, kdo mu slouží je stejné: “Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.” (5 M 6,5; Mat 22,36-38). Bible říká: “*Bůh je láska*” (1 Janova 4,8); důvod, proč my můžeme milovat Boha je ten, „že On první miloval nás” (1 Janova 4,19). On je velký iniciátor lásky, kdo přišel hledat a spasit nás (Lukáš 19,10). Proto “*láska přichází od Boha*” (1 Janova 4,7), my nemůžeme milovat Boha, dokud On nám nepomůže milovat Ho skrze svého Syna, Ježíše Krista. Když věříme a důvěřujeme Kristu, stáváme se dětmi Božími. A když Mu patříme, přijímáme požehnání Jeho přebývání v nás, milující přítomnost – v nás, pro nás a skrze nás. Kdo z nás by mohl neodpovídat na lásku Toho, kdo nás tak hluboce miloval, že dal svého jediného syna, abychom my mohli mít věčný život skrze víru v Něj (Jan 3,16)? Jak milujeme Boha a jak mu sloužíme? Tak, že věříme Ježíši Kristu a důvěřujeme mu jako svému spasiteli a Pánu. Naše láska k Bohu a služba jsou výsledkem naší oddanosti Pánu a toho, že mu dovolíme kralovat v nás. Čím víc mu plně důvěřujeme a jsme s ním, tím více jej milujeme. Čím více jej plně milujeme, tím více toužíme mu sloužit. Začneme tu nádhernou posloupnost žít, milovat a sloužit.

OTÁZKY K OSOBNÍMU STUDIU

Komentář: Úvod

1. Sdílej myšlenky z komentáře, které tě zaujaly.

Otázky k lekci 2: Jozue a Rachab — Jozue 1-2

Dříve než budeš číst text a odpovídat na otázky, pros o vhléd. Zaznamenej verš z Písma, kde jsi našel odpověď. Otázky označené hvězdičkou (*) vyžadují zvláštní pozornost a/nebo dodatkovou známost Bible.

Jozue a Rachab — Jozue 1-2

2. Z Jozue 1:
  - a) Jaké bylo jméno toho, koho Jozue potkal? Jaký účel měl Bůh s tímto setkáním?
  - *b) Co myslíš, jaký je účel této kapitoly?
  - c) Které verše 1. kapitoly mluví k tobě? Proč?
3. Z Jozue 2:
  - a) Kdo představuje hlavní roli v kapitole 2?
  - *b) Jaký by mohl být vhodný nadpis této kapitoly?
  - c) Shrň jednou větou zvěst této kapitoly.

Bůh povolává Jozue k vůdcovství — Jozue 1,1-9

4.
  - a) Kdo je Jozue?
  - b) Proč a jak byl vybrán za vůdce Izraelců? (4 M 27,18-21)
  - c) Kdy začala Jozuova úloha vedení lidu do zaslíbené země?
5. Verše 2-6:
  - a) Jaká činnost se vyžaduje od Jozue?
  - b) Co mu Bůh zaslíbil?
  - c) Která zaslíbení byla přenesena do Židům 13, 5-6? Jak tě to povzbuzuje?
6. Verš 7:
  - a) Co jsou Boží přikázání?
  - b) Co Bůh zaslíbil, když Jozue bude poslouchat tato přikázání?
7. Čti Žalm 1:6. Co to pro tebe znamená?

8. Verš 9, jaké instrukce Bůh opakuje Jozuovi?

Osobní zamyšlení: Bůh dal zbožným lidem všech generací stejná zaslíbení a ujištění (Viz Ž 91). Pros Boha, aby tě učil, jak je uvést ve svém životě do praxe.

Jozue připravuje vstup — Jozue 1,10-18

9. Uveď jedním slovem, jak Jozue odpověděl Bohu. Napiš jedním slovem svou odpověď Bohu na tvé povolání.

10. Verše 10-11:

- a) Jak Jozue získal respekt jakožto vůdce u lidu?
- b) Jak vyjadřuje jeho příkaz jeho důvěru v Boha?

11. Verše 12-18:

- a) Proč Jozue dal rozdílný příkaz této skupině lidí než zbytku lidu? (Viz 4 M 32.)
- b) Jak je Jozue povzbudil?
- c) Jak jejich odpověď utvrdila Jozuovo vůdcovství?
- d) Mysli na toho, kdo je tvým vůdcem, jako kazatel, zaměstnavatel a zvolený představitel obce/státu. Poděl se ve své skupině, jak můžeš tyto lidi utvrdit v jejich vůdcovství.

Dva špehové potkají Rachab — Jozue 2,1-13

12. Verše 1-7:

- a) Kým je Rachab a kde žije?
- b) Proč dva Jozuovi muži navštívili její město?
- c) Jaké osobní riziko z hlediska svého bezpečí podstoupila tím, že přijala tyto muže?

13. Verše 8-13:

- a) Jaká byla odpověď Rachab Jozuovým mužům na otázku, co slyšela a cítí?
- b) Jak vyjádřila svou víru v Boha?
- c) Co očekávala?

*14. Jak mluví k tobě víra Rachab k tobě?

Špehové slibují Rachab ochranu — Jozue 2,14-24

15. Jak Rachab vysvobodila dva muže a jaký slib dostala na svou žádost od mužů ohledně její záchrany?

16. Co kvalifikovalo Rachab do úlohy Boží služebnice? (Viz Židům 11,31; Jakub 2,25)

17. a) Proč je Rachab významnou částí biblických dějin? (Viz Matouš 1,1-6.)

b) Co se na základě této historie můžeš naučit o Bohu?

*c) Jaká je tvá odezva na příběh Rachab? Čemu se můžeš naučit od ní?

Osobní zamyšlení: Jozue a Rachab věřili Bohu. Věřili, že může udělat, co zaslíbil. Žiješ také s tímto přesvědčením?